

BUDAPEST FŐVÁROS

FŐPOLGÁRMESTERE.

36. népb.
1875.

Schöntes fővárosi Tanács

Miköz a múlt 1874. évi évi, a városi népszavazás elégséges kerestet hiányában felidéjén rendszeresen uralkodni szokott, inség enyhítése céljából, a népközhatalm felállításának kérdése felmerült, akkor, habár az évről a fővárosi polgárság körében általában a legnagyobb rokonszenvvel találkozott is, mindazonáltal figyelemmel arra, hogy a népközhatalm felállításában egy, a fővárosban eddig legalább, ily mértékben még nem állott, s így igy röviden egészen új intézmény létesítéséről volt kérdésben, de figyelemmel azon lényeges körülményre is, hogy ezen, tisztán közadatokból létesíthető szervezést, intézményt, akkor már, miköz a gyűlés még csak megindított, s eredményére nézve megközelítő számítás, semmi sem lehetett, - a gyűlés eredményének biztos ismerése előtt, állandó jelleggel léteztetni, s illetve annak végleges szervezést, adni nem is lehetett, - ezen indokokból a fővárosi népközhatalm egyelőre kivétel képen, s illetve az elhunyt Seli István tartományi határozattal felállított, mielő képest, az említett idő alatt lényegesen fenn is állott fővárosi népközhatalm működésé 7. évi Mártius hó végével befejeztve is lett.

Összességel konstataciókat azonban, hogy a fővárosi népközhatalm intézményének belkötés, valamint működésük eredménye általában véve, már első kísérlet alkalmával is eredményes és kielégítőnek

és kielégítőnek tapasztaltatott, s mindán egyréjűt, a
népközhát károsodalmi tekintetéből igen szükséges
és jöhatású intézménynek bizonyultak, másrészt
pedig a folyamatosan volt gyűjtésnek eredménye
aroknak folytonos fenntartásának lehetővé tette, — a
népközhát ügyének további vezetéseivel megbírótt
központi igazgatóság hivataloszerű kötelezőségének
ismerete az ideiglenesen beszüntetett népközhát-
hat, a folyó évi ösztönés ismét megújítani, azonban
tekintettel arra, hogy a szerzett tapasztalatok
szerint a fenállott népközhát körül némelyeknek
fenntartása szükségesnek nem mutatkozott, de
egyfeliránt, a főváros dunabalgárdai részén a Palania
és a pesti izraelita, négyes részéről különben is
már két népközhát tartottak fenn, — ez alkalommal
ötszöresen még négy fővárosi népközhátának új ből
megújítását határozta el, és pedíg egyes a Teréz-
városban s a Király utcán és Erdősor sarkán /;
egyet a Sípötkörosban s a csillag utcában, egyet
a Tabánban /, mely utóbbi a június 10-én calas-
trofa óta különben is már folyton működött,
végre egyes, C. Judán s a federáción /, mely
népközhát működésüket a mai napon tényleg
még is kezdették.

Örök népközhát fenntartására, ez idő szerint
egyedül azon alap volt, mely a fentebb említett
gyűjtés folyton létre hozatott, s a népközhát
központi igazgatóság által gyűjtésörvényileg ke-
szeltek. — Tekintettel véve azonban, hogy a
népközhát központi igazgatósága, ha a
népközhát állandóságának lehetőségét,
s általában az intézmény biztos jövőjét főképpen
senmi nem akarja, a fenntartási és keresési
költőségek, és utalvány beviteli vesztések fedezésé-
re csak a söke kamattal veheti igénybe, a
sökeinek kamatai pedíg a hárbérek, polga-
sreményes fizetése, a folyton szükséges pótl-
kezesítések

postkereskedések, és többféle egyéb mellékkelten
száadások által felmerülő költéseiket teljesen nem
fedezik; - tekintetbe véve továbbá, hogy azon, mint,
egy 20000 ftnyi „népkönyha” alap, mely mind
korábbi adatközlések és gyűjtések eredménye annak
felján, hogy az annak idején tervezett népkönyha
intézet létesítésére elég telennek mutatkozott, ez
idő szerint még mindig a leltérvivatalban kezel-
edik, - ugyanazon érteke mellett, mely ex a
főváros polgárainak megbízásából alulirt központi
igazgatóság által felállított, s működésben lévő,
népkönyhak által tényleg valószínű van; tekintet-
ve továbbá, hogy igen éren most, említett körül-
menyűl fogva, az így érteket tartva nem elött
úgy a népkönyhai közp. igazgatóság által, - vala-
mint a leltérvivatalban külön külön kezel-
kedés alapnak rendelkezése véleményünk szerint,
csak az lehet, hogy egyesülteven, a főváros több,
pontján működő népkönyhakban, már fennálló,
intézménynek megszilárdítására, s ha
kivánatosnak mutatkoznak, kifejlesztésére
fordítsák; - tekintetbe véve, hogy a főváros
főrendelkezési bizottsága a leltérvivatalban
alap folyó kamatait már a múlt évben is éren
igazgatóság rendelkezésére bocsátotta, - mind-
ezen indokok alapján azon alárólatos kérelem-
mel járulunk a tekintetes Tanácshoz, misze-
rint addig is, míg a két külön népkönyhai
alap egyesítése s végleges felhárulása iránt
további hatósági intézkedés történnék, s,
a felétileg kezelő népkönyha alap folyó
kamatait, a működésben álló fővárosi
népkönyhak fontartási céljaira rendel-
kezésünkre bocsátani, illetve ex nunc a
fővárosi bizottság melyen biztelt, közzülvén
előterjesztés

előterjesztést, tenneméltóztassék.

Budapesten 1875. Szeptember 22-án

A fővárosi népközség központi igazgatóság
nevében:

[Handwritten signature]

Főpolgármester elnök.

Budapest Fővárosi Levéltára